

Дэма-версія практычнага задання для іспыту па гісторыі Беларусі, для навучэнцаў 9-х класаў (2022/2023 навучальны год). Білет 19. Варыянт 6. Ч.1

Білет № 19. Практычнае заданне. Наш край у XIII-XVIII стст.

Распрацоўнік заданняў: Ларыёнаў Вячаслаў Анатольевіч, ДУА «Ціманаўская сярэдняя школа Клімавіцкага раёна»

На аснове прадстаўленых матэрыялаў адкажыце на пытанні.

1. *З апорай на крыніцу 1.* (3-4) Калі і кім гораду Магілёву было дадзена Магдэбургскае права?
2. *З апорай на крыніцу 1.* (5-6) Пералічыце правы і абавязкі, якія мелі грамадзяне, якія атрымалі магдэбургскае права.
3. *З апорай на крыніцу 2.* (7-8) Падлічыўшы беларускія гарады, якія атрымалі магдэбургскае права да канца XVI ст., зрабіце выснову аб распаўсюджванні магдэбургскага права на беларускіх землях у дадзены перыяд.
4. *З апорай на крыніцу 3.* (9-10) Разгледзьце фрагмент гравюры і вызначыце, якія будынкі, акрамя ратушы, мог паказаць на ёй аўтар.

Крыніца 1

Гісторыя Магілёва: Магдэбургскае права

Прывілеем Стэфана Баторыя, вялікага князя літоўскага і караля польскага, на Магдэбургскае права гораду Магілёву было даравана 28 студзеня 1577 г.

Магілёў атрымаў права на самакіраванне. Мяшчане вызваляліся ад падсуднасці каралеўскіх чыноўнікаў. Улада ў горадзе перайшла ў рукі магістрата (рады), які складаўся з бурмістраў, "радцаў" (дарадцаў), "лаўнікаў" (засядацеляў) "іншых асоб урадавых". Да 1636 г. магістраў абіраўся ў двух, а затым у пяці складах (зменах), кожны з якіх на працягу 1 года кіраваў горадам. На чале гарадскога ўпраўлення стаяў воіт, які прызначаўся каралём пажыццёва з ліку буйных феодалаў.

Да сярэдзіны XVII ст. магілёўскія воіты не пражывалі ў горадзе, з'яўляліся ў ім толькі зрэдку, усімі справамі ў горадзе ведалі іх намеснікі - стужвойты, якія да 1580 г. прызначаліся воітамі, а затым сталі абірацца гараджанамі. У 1588 г. гарадскія масы Магілёва дамагліся стварэння пры магістраце кантрольна-дарадчага органа з 12 «прысяглых паспалітых», якія абіраліся штогод з ліку гараджан.

"Паспалітыя" абавязаны былі сачыць за правільным выкарыстаннем гарадскіх сродкаў, разам з магістратам удзельнічаць у вырашэнні розных пытанняў жыцця горада. З даваннем магдэбургскага права Магілёву дазволілі

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі

пабудавань ратушу, яму быў падараваны герб: на блакітным полі каменная вежа. Горад атрымаў права на 2 кірмашы за год.

Крыніца 2.

Картасхема горада Беларусі ў XVI ст.

Крыніца 3

Гравюра "Магілёў у XVI ст."

